

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/512/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615206543
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6615206543.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464, právne zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava proti povinnému O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX/XX, XXX XX E., štátny občan Slovenskej republiky, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Kálmána Mikszatha 268, 979 01 Rimavská Sobota pod sp. zn. EX 4313/2015 o vymoženie pohľadávky v sume 1.938,63 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 5Er/361/2015-58 zo dňa 31. augusta 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 5Er/361/2015-58 zo dňa 31. augusta 2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Jána Gaspera, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 4313/2015.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je vedené na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIÁČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave pod sp. zn. IA-C/0812/0283 zo dňa 11.01.2013. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi právnym predchodcom oprávneného, spoločnosťou Poštová banka, a.s. so sídlom Prievozská 2/B, 821 09 Bratislava a povinným dňa 19.03.2010, ktorej neoddeliteľnou súčasťou v článku 3 bod 6 bola dohoda zmluvných strán, podľa ktorej akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. časti Všeobecných obchodných podmienok. V bode 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok je upravená samostatná rozhodcovská doložka.

Súd prvého stupňa vychádzal zo záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, na základe ktorej oprávnený uplatnil na rozhodcovskom súde svoj nárok je spotrebiteľskou zmluvou, čo vyplýva z povahy zmluvných strán, predmetu podnikateľskej činnosti oprávneného a v konečnom dôsledku aj z obsahu zmluvy. Z uvedených dôvodov na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere upravujúce spotrebiteľské zmluvy.

Poukázal tiež na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej nekalé podmienky upravené v čl. 6 bod 1a čl. 3 bod 1 sú tie, ktoré neboli individuálne dohodnuté, ak napriek požiadavke dôvery spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa, medzi ktoré podľa Prílohy k nej, bod 1 písm. q) patrí aj podmienka, zmyslom alebo účinkom ktorej je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne v

rozhodcovskom konaní, ako aj na judikatúru Európskeho súdneho dvora, podľa ktorej vnútroštátny súd je povinný posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky ex offa, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C 244/98). Ochrana, ktorú smernica priznáva spotrebiteľom sa tak vzťahuje aj na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, ktorý s predajcom alebo dodávateľom uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku zdrží namietania nekalej povahy tejto podmienky z dôvodu, že buď o svojich právach nevie alebo preto, že je odradený od ich uplatňovania z dôvodov nákladov, ktoré by malo za následok súdne konanie (rozsudok Cofidis, C-473/00).

Okresný súd konštatoval, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere nie je dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných obchodných podmienok ako súčasti formulárovej zmluvy. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná formálne napĺňa podmienku uvedenú v písmene q) bode 1 Prílohy k Smernici v tom význame, že rozhodcovské konanie nebolo dohodnuté ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy. Vychádzajúc z povahy samotnej zmluvy o úvere je však zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským a civilným súdom bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv voči druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou povinností dlžníka zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Vychádzajúc z vyššie uvedeného mal súd za zrejmé, že oprávnený od počiatku sledoval takýmto koncipovaním rozhodcovskej doložky to, aby v prípade vzniku sporov zo zmluvy boli tieto vždy riešené na súde, ktorý sa nachádza v mieste jeho sídla, a to za účelom minimalizácie nákladov oprávneného a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou, napriek jej formálnemu zneniu, reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa v takejto situácii, a to vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta konania ako aj vzhľadom na svoje majetkové a zárobkové pomery nemá možnosť relevantne proti návrhu brániť, resp. zúčastniť sa konania. V konečnom dôsledku k takémuto závažnému narušeniu rovnováhy v rozpore s úmyslom vyjadreným v smernici dochádza už aj samotnou skutočnosťou, že spotrebiteľovi zo zákona nie je daná možnosť v prípade podania žaloby voči nemu na rozhodcovskom súde domáhať sa možnosti uskutočniť konanie na súde v mieste jeho bydliska tak, ako je to v priznané v občianskom súdnom konaní. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je takáto rozhodcovská doložka reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu, či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplývať na obsah zmluvy, čo je v demokratickom zriadení a v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom.

Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd za to, že rozhodcovská doložka vo Všeobecných obchodných podmienkach bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol exekučný titul, sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok vydaný v tomto konaní nemôže byť riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. V dôsledku toho považoval súd exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vo výkone exekúcie. Na základe toho súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie alebo aby napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Ako dôvody podania odvolania uviedol ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a), d), f), e) v spojení s § 221 ods. 1 písm. d), f), h) O.s.p., a že oprávnený nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p..

V odvolaní uviedol, že exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku je oprávnený skúmať a vykonať ako dôkazy výlučne žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Exekučný súd nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny, napr. zmluvu o úvere, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku. Skúmanie listinných dôkazov z konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu je arbitrárnym a svojvoľným postupom, ktorý je v rozpore s § 45 ods. 1 a 2 ZoRK. Exekučný súd je oprávnený skúmať rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul len v zákonom určených medziach. Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, podľa § 159 O.s.p.. Súd nemôže vec prejednávať znova, nanovo skúmať

skutkový stav, vykonávať dôkazy a tie následne právne hodnotiť - navyše bez účasti oprávneného. O platnosti rozhodcovskej doložky rozhoduje rozhodcovský súd, a preto prekážka rozsúdenej veci bráni tomu, aby vec bola opätovne posúdená. Banka ako právny predchodca oprávneného v súlade so ZoRK uzatvorila platnú rozhodcovskú doložku. Uvedeným konaním súdu dochádza k porušeniu článku 2 ods. 2 Ústavy SR. Súd svojim konaním išiel nad rámec zákona, nakoľko nerešpektujúc ust. § 35 ZoRK rozhodoval o správnosti rozhodcovského rozsudku.

Oprávnený ďalej tvrdil, že v zmysle ustanovenia II. Časti bodu 10 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka postupovala v súlade s § 93b zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že je v predmetnom bode klientovi daná možnosť neprijíť túto zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Súd zamietol poverenie z dôvodu, že exekučný titul bol vydaný v rozhodcovskom konaní, avšak opomína tú skutočnosť, že oprávnený je zo zákona povinný klientovi ponúknuť návrh rozhodcovskej doložky. Pokiaľ by tak neurobil, došlo by k porušeniu zákona o bankách. Napriek splneniu si zákonom stanovenej povinnosti súd podľa oprávneného nesprávne argumentuje, keď práve týmto splnením zákonnej povinnosti odôvodňuje zamietnutie poverenia.

Exekučný súd podľa oprávneného nesprávne aplikoval § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a porušil ust. § 153 ods. 1 O.s.p.. Je arbitrárne a nezákonné skúmať platnosť rozhodcovskej doložky a porušením čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky konštatovať per se neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že spôsobila hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach ku škode spotrebiteľa, bez uvedenia, v čom má údajná nerovnováha spočívať.

Exekučný súd pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatne nové dokazovanie skutkového stavu, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd v nachádzacom konaní. Oprávnený nemal možnosť vyjadriť sa k takto vykonávaným dôkazom a k nanovo vytvorenému skutkovému stavu. Exekučný súd uprel oprávnenému právo byť účastným na takomto zisťovaní skutkového stavu, čím zasiahol do jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

K aplikácii sekundárneho práva Európskej únie a judikatúry Európskeho súdneho dvora oprávnený uviedol, že záver súdu o neplatnosti rozhodcovskej doložky nie je možné oprieť o Smernicu EHS č. 93/13/EHS, nakoľko tento nepriamy normatívny akt, ktorý je súčasťou úijného práva, je aktom výlučne sekundárnej povahy. Taktiež nie je možné brať do úvahy judikatúru Európskeho súdneho dvora, nakoľko judikatúra Európskeho súdneho dvora vzťahujúca sa na rozhodcovské doložky všeobecne alebo rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách nie je voči jednotlivcom, a teda ani voči účastníkom tohto konania bezprostredne záväzná. Zdôraznil, že teóriu o tzv. euro konformnom výklade právnych noriem národného práva je možné uplatniť len v medziach vnútroštátneho právneho poriadku. Podľa článku 288 konsolidovaného znenia Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie zverejnené pod č. 2012/C326/01, (pôvodný článok 249), rozhodnutie je záväzné v celom rozsahu, rozhodnutie, ktoré označuje tých, ktorým je určené, je záväzné len pre nich.

Oprávnený je to právneho názoru, že postupom exekučného súdu bol porušený princíp rovnosti účastníkov, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon, ho nezákonne zvýhodňuje len na základe jeho postavenia. Exekučný súd nahrádza pasivitu povinného svojim konaním a svojou vôľou bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek úkon. Súd tak motivujú účastníkov právnych vzťahov k pasivite. Exekučný súd svojim postupom znemožnil oprávnenému uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku.

Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Sudca nemienil odvolaniu oprávneného vyhovieť, preto ho podľa § 374 ods. 4, veta prvá a druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací vec prejednal podľa ustanovení § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Z predloženého súdneho spisu zistil, že dňa 30.03.2015 bol súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Jánovi Gasperovi, PhD. doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne bola okresnému súdu dňa 28.04.2015 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Exekučným titulom v predmetnej veci je rozhodcovský rozsudok sp. zn. IA-C/0812/0283 vydaný dňa 11.01.2013 Stálym rozhodcovským súdom zriadenom pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, rozhodcami JUDr. Jánom Huňadym, JUDr. Marcelom Hudákom a JUDr. Helenou Markovičovou, ktorým bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) dlžnú sumu 1.938,63 Eur s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú právny predchodca oprávneného Poštová banka, a.s. ako veriteľ a povinný ako dlžník uzavreli dňa 19.03.2010.

V čl. 3 bod 6 zmluvných ustanovení bola upravená dohoda zmluvných strán, podľa ktorej akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient zároveň vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom rozhodcovskej doložky a dôsledkami jej uzatvorenia. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa čl. 10 bodu 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok sa Banka a klient dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy, a to tak, že pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania, zatiaľ čo klient je oprávnený tento spor predložiť na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu alebo všeobecnému súdu. Podľa čl. 10.2.3 ak klient najneskôr pri uzavretí bankového obchodu a/alebo zmluvy nedoručí banke písomné oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.

Podľa I. časti, čl. 2 Všeobecných obchodných podmienok je rozhodcovským súdom Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., IČO 35 862 882.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

V zmysle citovaného § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma exekučný titul aj ex offico. Pokiaľ je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, prirodzenou súčasťou preskúmania tohto exekučného titulu je zisťovanie toho, či bola medzi zmluvnými stranami platne uzavretá rozhodcovská zmluva, a to či už formou osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky v zmluve podľa § 3 a § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej doložky pre exekučný súd vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné ju osobitne odôvodňovať.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. platného a účinného k 19.03.2010 (ďalej Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na

prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov [§ 5 písm. i)] budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1 sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzavretá rozhodcovská zmluva. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov.

Súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmvacej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 zo dňa 23. novembra 2011, v ktorom Ústavný súd uviedol, že „okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť“. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“.

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvého stupňa o tom, že zmluva o úvere uzavretá dňa 19.03.2010 medzi právnym predchodcom oprávneného, Poštová banka, a.s. ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou, keďže z predloženej zmluvy nevyplýva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by pri uzatváraní zmluvy o úvere bol konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom právny predchodca oprávneného pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej

činnosti. Z uvedeného dôvodu, možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, v súlade s právnou úpravou Slovenskej republiky a aj s právom EÚ, keď skúmal rozhodcovskú doložku ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

Odvolačný súd súhlasí s právnym hodnotením okresného súdu, že rozhodcovská doložka tak, ako je uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným dňa 19.03.2010 spĺňa všetky podmienky pre vyslovenie záveru o jej neprijateľnosti a absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Dohodnutá rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa predovšetkým tým, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd. Rozhodcovská doložka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, čo vyplýva zo štandardnej formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho a povinný ako dlžník jej obsah nemohol ovplyvniť, mohol len záväzok z úverovej zmluvy ako celok prijať alebo odmietnuť vrátane Všeobecných obchodných podmienok. Takéto dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli bezpochyby vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu zaručujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

K námietke oprávneného o splnení povinnosti banky vyplývajúcej s ust. § 93b ods. 1 zákona o bankách odvolací súd uvádza, že zo zákona o bankách síce vyplýva povinnosť banky ponúknuť klientovi návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, avšak z neho nevyplýva povinnosť zakotviť rozhodcovskú doložku priamo vo formulárovej zmluve, v obchodných podmienkach resp. všeobecných obchodných podmienkach, ktorých obsah klient nemôže ovplyvniť. Návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky môže banka predložiť aj ako samostatný návrh, ktorý by umožňoval v danom prípade spotrebiteľovi dojednať rozhodcovskú doložku individuálne. Spotrebiteľ (klient) svojim podpisom na formulárovej zmluve, ktorej súčasťou sú aj obchodné podmienky upravujúce rozhodcovskú doložku, vyjadruje súhlas tak so samotnou zmluvou, ako aj so Všeobecnými obchodnými podmienkami, a tým aj s rozhodcovskou doložkou v nich obsiahnutou, preto reálne nemá možnosť neprijať návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky bez toho, aby tým nezmaril uzavretie zmluvy.

V súvislosti s námietkou oprávneného o porušení jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - sp. zn. 6 ECdo 232/2013 zo dňa 30.09.2014, v ktorom Najvyšší súd konštatoval, že „ak by za porušenie zásady kontradiktórnosti mal byť považovaný aj procesný postup exekučného súdu spočívajúci v tom, že po vyžiadaní si úverovej zmluvy od oprávneného, neoboznámil tohto účastníka exekučného konania so svojím stanoviskom o neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v tejto zmluve, potom podľa názoru dovolacieho súdu, za situácie, že platné právo pripúšťa proti rozhodnutiu exekučného súdu o zastavení exekúcie, alebo zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podanie odvolania, treba tento nedostatok považovať za zhojený možnosťou oprávneného vyjadriť svoje námietky ku skutkovým zisteniam exekučného súdu vyvedeným z ním predloženého listinného dôkazu a k právnym záverom z toho vyplývajúcim v podanom odvolaní. Iný názor, vychádzajúci z nemožnosti zhojenia uvedeného nedostatku inak než zrušením rozhodnutí odvolacieho a exekučného súdu a vrátením veci na opätovné rozhodnutie, by odporoval zásade efektivity konania, pretože zrušenie rozhodnutí by zbytočne zvyšovalo náklady účastníkov konania ako aj náklady na výkon súdnictva, a tým by bolo aj v rozpore s jedným zo základných princípov právneho štátu, ktorým je princíp racionality“.

Argument oprávneného poukazuje na neprípustnosť aplikácie Smernice Rady ES 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a judikatúry Súdneho dvora ES nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru súdu v danom prípade zásadný, nakoľko exekučný súd v rozhodnutí aplikoval v prvom rade vnútroštátnu právnú úpravu týkajúcu sa spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa tak, ako na ňu poukázal odvolací súd a len podoporne poukázal na výklad danej smernice obsiahnutý v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ.

Odvolačný súd sa námietkami oprávneného, ktoré sa týkali aplikácie ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní podrobnejšie nezaoberal z dôvodu, že okresný súd na prejednávajúcu vec neaplikoval uvedené ustanovenie a aplikovať ani nemohol, keďže od 1. januára 2015 je platná a účinná novela zákona č.

244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, vykonaná zákonom č. 336/2014 Z. z., ktorá zrušila ustanovenie § 45 tohto zákona, v dôsledku čoho považoval tieto námietky za irelevantné. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné dodať, že ak sa okresný súd zaoberal otázkou, či v tomto konaní bola daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, zo strany okresného súdu sa nejednalo o posudzovanie vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, ale o posúdenie, či rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, bola platne dojednaná.

Dojednanie rozhodcovskej doložky s takým obsahom, aký je súčasťou vyššie uvedených Všeobecných obchodných podmienok tvoriacich nedeliteľnú súčasť zmluvy o úvere je v rozpore s právnymi normami, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv, v dôsledku čoho okresný súd dospel k správne mu záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky a nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovské rozhodnutie. Preto bolo správne aj jeho rozhodnutie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa, ktoré je vo výroku o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.